

та правових норм, що визначають організацію діяльності та функціонування поліцейських структур для забезпечення безпеки на дорогах. Вони включають розподіл повноважень між підрозділами поліції, систему контролю за їхньою роботою, профілактичні та превентивні заходи, співпрацю з іншими організаціями та громадськістю, а також дотримання законодавчих норм і процедур. Ці заходи спрямовані на зменшення кількості порушень, підвищення безпеки учасників дорожнього руху та покращення загальної дорожньої ситуації, забезпечуючи організаційне дотримання правил дорожнього руху. Діяльність Національної поліції України у сфері дорожньої безпеки є важливою, оскільки саме поліція відповідає за запобігання, попередження та фіксацію дорожньо-транспортних пригод.

Список використаних джерел:

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. Дата оновлення 16.08.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/580-19> (дата звернення: 22.10.2024).

2. Відомості Верховної Ради України. 2015. №40-41. (дата звернення 30.10.2024)

3. Бугайчук К. Л., Гузь В. А., Святокум І. О., Чумак В. В. Зарубіжний досвід організації взаємодії поліції з органами місцевого самоврядування в контексті децентралізації державної влади : наук.-метод. рекомендації. Харків : Харк. нац. ун-т. внутр. справ, 2015. 44 с. URL: <http://surl.li/ynpalc> (дата звернення 30.10.2024).

4. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі : Наказ МВС України від 07.11.2015 р. № 1395. Дата оновлення: 23.02.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15#Text> (дата звернення 31.10.2024).

Пекарська Євгенія Олегівна

студентка II курсу факультету № 4 Донецького державного університету внутрішніх справ

Габорець Ольга Андріївна

доцентка кафедри оперативно-розшукової діяльності та інформаційної безпеки факультету № 3 Донецького державного університету внутрішніх справ, докторка філософії, доцентка (наукова керівниця)

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

Однією з умов ефективної діяльності підрозділів Національної поліції України з протидії злочинності є її інформаційно-аналітичне забезпечення.

Згідно вимог статті 25 Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року № 580-VIII поліція здійснює інформаційно-аналітичну діяльність виключно для реалізації своїх повноважень, визначених законом [1]. На тепер поліція в рамках інформаційно-аналітичної діяльності:

1) формує реєстри та бази (банки) даних, що входять до єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України;

2) користується реєстрами та базами (банками) даних Міністерства внутрішніх справ України та інших органів державної влади;

3) здійснює інформаційно-пошукову та інформаційно-аналітичну роботу;

4) здійснює інформаційну взаємодію з іншими органами державної влади України, органами правопорядку іноземних держав та міжнародними організаціями;

5) надає до Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів в електронній формі та в обсягах даних, зазначених у статтях 7, 14 Закону України «Про Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів», відомості, необхідні для забезпечення ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів [1, ст. 25].

Зазначаємо, що Національна поліція може створювати власні реєстри та бази даних, необхідні для забезпечення щоденної діяльності органів (закладів, установ) поліції у різних сферах, а також бази даних, що формуються в процесі здійснення оперативно-розшукової діяльності відповідно до закону, та інформаційно-аналітичні системи (у тому числі міжвідомчі), необхідні для виконання покладених на неї повноважень.

Поліція засобами інформаційно-комунікаційної системи наповнює та підтримує в актуальному стані реєстри та бази (банки) даних, що входять до єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України [1, ст. 26]. Прикладом цього є облік транспортних засобів (далі – ТЗ, прим. автора).

Інструкція з формування та ведення інформаційної підсистеми «Гарпун» інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України», яка затверджена наказом МВС України від 13.06.2018 № 497 [2] визначає порядок формування та ведення інформаційної підсистеми «Гарпун» інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України», призначеної для обробки відомостей про транспортні засоби усіх типів (автомобілі, автобуси, мотоцикли всіх типів, марок і моделей, самохідні машини, причепи та напівпричепи до них, мотоколяски, інші прирівняні до них ТЗ та мопеди) та номерні знаки ТЗ, що розшуковуються у рамках кримінального, виконавчого провадження, провадження у справах про адміністративні правопорушення, оперативно-розшукової діяльності, а також за ухвалою слідчого судді, суду.

Метою інформаційної підсистеми (далі – ІП, прим. автора) «Гарпун» є:

- об'єднання інформації про розшук ТЗ та номерних знаків в єдиному інформаційному просторі з використанням сучасних інформаційних технологій, комп'ютерного та телекомунікаційного обладнання;

- забезпечення оперативного реагування та прийняття управлінських рішень посадовими особами органів (підрозділів) поліції щодо розшуку ТЗ та номерних знаків;

- моніторинг тимчасових потоків даних про номерні знаки, що надходять із систем відеофіксації, на предмет їх розшуку, одночасного перебування на різних ТЗ (номерні знаки – двійники), використання номерних знаків, що за даними Єдиного державного реєстру Міністерства внутрішніх справ України знищено;

- забезпечення взаємодії з державними та приватними виконавцями під час розшуку ТЗ боржника у виконавчому провадженні [2].

Облік об'єктів в ІІ «Гарпун» ведеться за такими категоріями:

- орієнтування про незаконне заволодіння ТЗ;
- орієнтування про залишення ТЗ місця дорожньо-транспортної пригоди;

- орієнтування про залишення ТЗ місця вчинення іншого правопорушення;

- орієнтування оперативне про ТЗ;

- евакуйовані ТЗ;

- розшук ТЗ у зв'язку із незаконним заволодінням;

- розшук ТЗ, що залишив місце дорожньо-транспортної пригоди;

- розшук ТЗ за іншими кримінальними правопорушеннями;

- розшук ТЗ боржника державним виконавцем;

- розшук ТЗ боржника приватним виконавцем;

- розшук викраденого номерного знака;

- розшук втраченого номерного знака;

- знищені номерні знаки [2].

При цьому зазначаємо, що згідно норм зазначеної нами Інструкції під час здійснення оперативно-розшукової діяльності інформація за категорією «орієнтування оперативне про ТЗ» вноситься до ІІ «Гарпун» поліцейським оперативного підрозділу на підставі рапорту.

На нашу думку заслуговує на увагу обліку в ІІ «Гарпун» за категоріями «розшук ТЗ у зв'язку із незаконним заволодінням» та «розшук ТЗ, що залишив місце ДТП». Отже, обліку підлягають відомості про розшук ТЗ у зв'язку із незаконним заволодінням, у тому числі про ТЗ, які розшуковуються у зв'язку зі зникненням безвісти особи, про розшук ТЗ, водії, власники (співвласники) яких залишили місце ДТП, унаслідок яких загинули або травмовані люди та за фактом подій розпочато кримінальні провадження.

Під час внесення інформації до ІІ «Гарпун» зазначаються: підстава внесення інформації до обліку; номер і дата реєстрації заяви (повідомлення, рапорту); номер і дата реєстрації кримінального провадження; найменування органу (підрозділу) поліції; реєстраційний номер, вид, марка, модель, колір та рік випуску ТЗ; найменування та номери агрегатів ТЗ; дата, місце, час та обставини події; відомості про водія, власника (співвласника) ТЗ (прізвище, ім'я, по батькові, дата та місце народження, місце проживання та реєстрації,

для юридичної особи зазначаються її найменування, код за ЄДРПОУ, місцезнаходження); підстава та дата зняття інформації з обліку [2].

Отже, підставою для внесення зазначених нами відомостей до ІІ «Гарпун» є заява (повідомлення) особи про вчинене кримінальне правопорушення чи іншу подію або рапорт поліцейського, що надійшли до органу (підрозділу) поліції, із зазначенням інформації про ТЗ [2]. Відповідно при отримання відповідної заяви (повідомлення, рапорту) оперативний черговий перевіряє ідентифікаційні номери ТЗ за обліком Єдиного державного реєстру транспортних засобів, після чого невідкладно вносить відомості до ІІ «Гарпун» [2].

Своєю чергою, у випадку виявлення невідповідності наявних даних на ТЗ з інформацією, внесеною до Єдиного державного реєстру транспортних засобів, оперативний черговий інформує про це слідчого, який здійснює досудове розслідування, для прийняття відповідного рішення.

Зазначаємо, що відомості про розшук ТЗ вносяться до ІІ «Гарпун» при надходженні уточненої інформації, але не пізніше доби з дати реєстрації матеріалів в журналі єдиного обліку заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події. А у випадку отримання матеріалів про припинення розшуку ТЗ оперативний черговий невідкладно вносить до ІІ «Гарпун» інформацію щодо підстави і дати зняття ТЗ з розшуку.

Список використаних джерел:

1. Про Національну поліцію : Закон України від 2.07.2015 р. № 580-VIII. Дата оновлення: 16.08.2024. URL: <http://surl.li/cczwku> (дата звернення: 22.10.2024).

2. Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Гарпун» інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України» : затв. наказом МВС України від 13.06.2018 р. № 497. Дата оновлення: 06.02.2024. URL: <http://surl.li/dfxwen> (дата звернення: 22.10.2024).

Пекарський Сергій Петрович

доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності та інформаційної безпеки факультету № 3 Донецького державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ОПЕРАТИВНЕ РЕАГУВАННЯ ПІДРОЗДІЛІВ ПОЛІЦІЇ НА НЕЗАКОННЕ ЗАВОЛОДІННЯ ТРАНСПОРТНИМ ЗАСОБОМ

Кримінальні правопорушення, що пов'язані з незаконним заволодінням транспортним засобом мають значну суспільну небезпеку, яка обумовлена особливостями суспільно-небезпечних дій правопорушників, які полягають у незаконному заволодінні транспортними засобами, приховуванні,